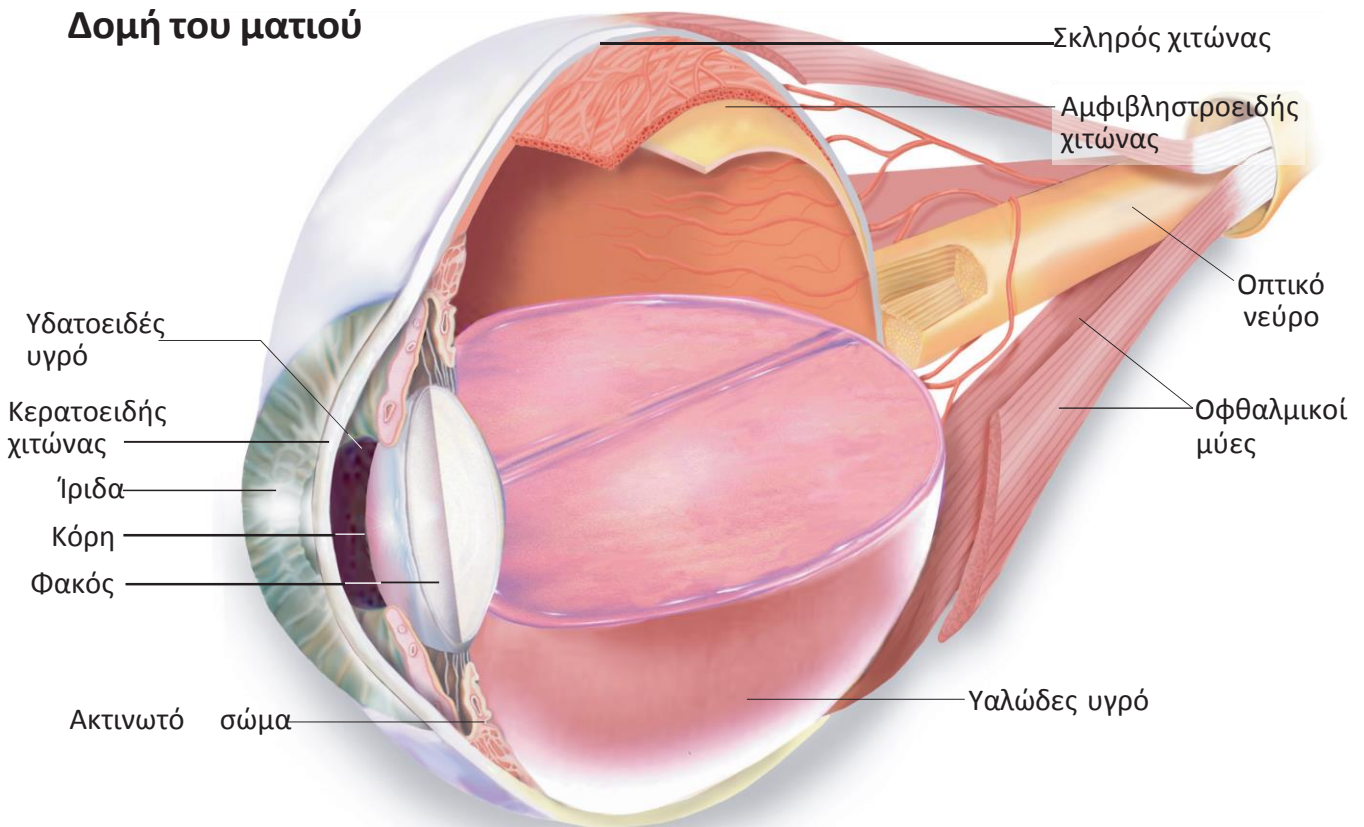


## Τι είναι το γλαύκωμα;

Το γλαύκωμα περιλαμβάνει μια ομάδα παθήσεων που βλάπτουν το οπτικό νεύρο, προκαλώντας διαταραχές όρασης, οι οποίες, αν δεν αντιμετωπιστούν έγκαιρα, μπορούν να εξελιχθούν και να επιφέρουν απώλεια της όρασης. Γενικά, προκαλείται από αυξημένη πίεση εντός του οφθαλμικού βολβού (ενδοφθάλμια πίεση).

### Δομή του ματιού



### Φυσιολογική όραση

Η φυσιολογική όραση εξαρτάται κατά μεγάλο μέρος από την ακεραιότητα των τμημάτων του ματιού.

Στην πρόσθια περιοχή του βολβού του ματιού, όπισθεν του κερατοειδούς χιτώνα, βρίσκονται δύο διαμερίσματα που χωρίζονται από την ίριδα και τον κρυσταλλοειδή φακό: ο πρόσθιος θάλαμος και ο οπίσθιος θάλαμος.

Στον οπίσθιο θάλαμο, εκκρίνεται ένα υγρό γνωστό ως υδατοειδές υγρό, το οποίο ρέει προς τον πρόσθιο θάλαμο, για να απορροφηθεί στη γωνία που σχηματίζεται μεταξύ της ίριδας και του κερατοειδούς χιτώνα (ιριδοκερατοειδής γωνία).

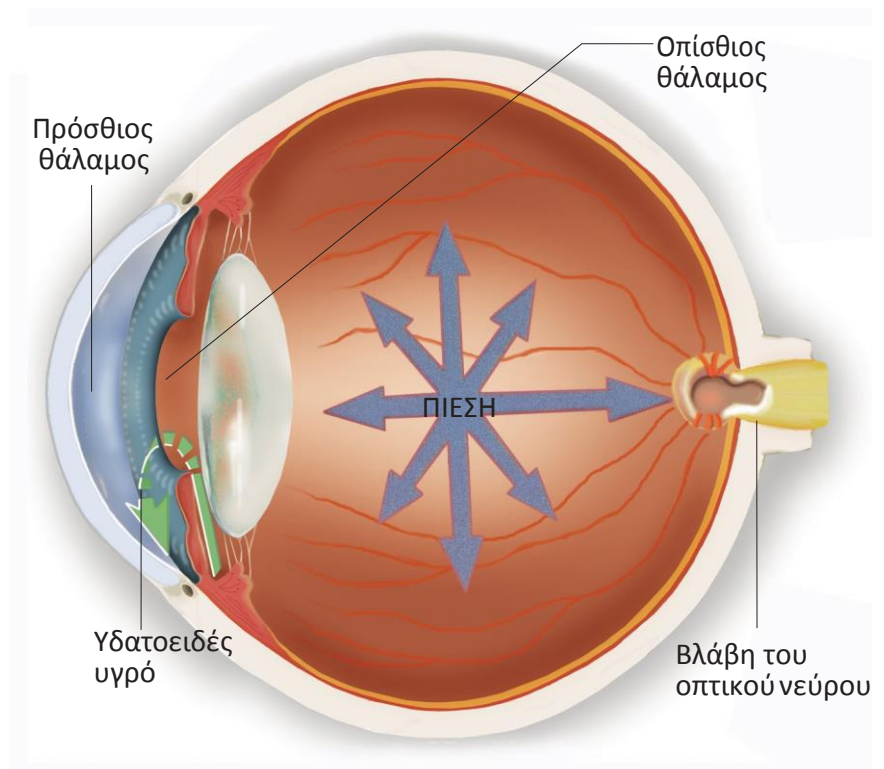
Πρόκειται για μία αδιάκοπη διαδικασία. Τα οπτικά σήματα που προέρχονται από το εξωτερικό περιβάλλον περνούν διαμέσου αυτών των δομών και προσπίπτουν στον αμφιβληστροειδή χιτώνα (φωτοευαίσθητη μεμβράνη που επενδύει την εσωτερική επιφάνεια του ματιού). Ο ιστός αυτός αποτελείται από περισσότερα από ένα εκατομμύριο νευρικά κύτταρα, οι απολήξεις των οποίων ενώνονται για να σχηματίσουν το οπτικό νεύρο, το οποίο συνδέει το μάτι με τον εγκέφαλο. Επομένως, οι οπτικές πληροφορίες που καταφθάνουν στα μάτια μεταδίδονται μέσω του οπτικού νεύρου στον εγκέφαλο, όπου σχηματίζονται οι εικόνες.

Για να διατηρήσει το οπτικό νεύρο την ακεραιότητα και τη σωστή λειτουργία του, χρειάζεται επαρκή αιματική παροχή.

## Γιατί συμβαίνει η οφθαλμική βλάβη στο γλαύκωμα;

Στις περισσότερες περιπτώσεις, η βλάβη του οπτικού νεύρου προκαλείται από αυξημένη ενδοφθάλμια πίεση. Η τελευταία συμβαίνει όταν, για κάποιο λόγο, η αποχέτευση του υδατοειδούς υγρού διακόπτεται, οδηγώντας σε συσσώρευση αυτού του υγρού.

Εφόσον το μάτι δεν μπορεί να διευρυνθεί, όταν ο όγκος του υγρού στο εσωτερικό του αυξάνεται, αυξάνεται επίσης και η ενδοφθάλμια πίεση.



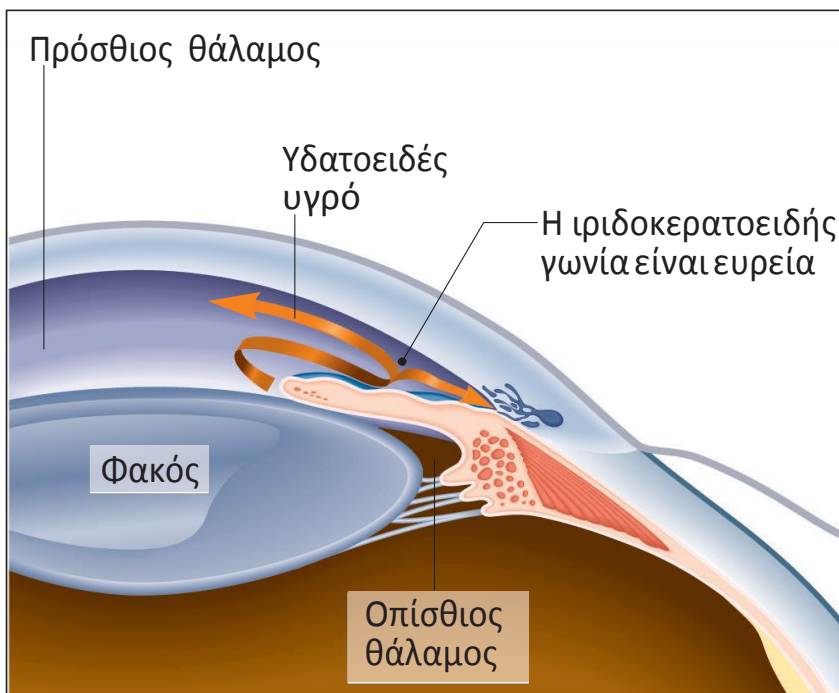
Η αυξημένη ενδοφθάλμια πίεση ενδέχεται να προκαλέσει είτε άμεσες βλάβες είτε διαταραχή της αιματικής ροής στο οπτικό νεύρο. Οι μεταβολές αυτές επιφέρουν μόνιμη βλάβη που διακόπτει τη μετάδοση των εικόνων στον εγκέφαλο και άρα, απώλεια της όρασης.

Σε άλλες περιπτώσεις, το γλαύκωμα μπορεί να εκδηλωθεί σε άτομα με φυσιολογική ενδοφθάλμια πίεση, ως αποτέλεσμα αλλαγών που μειώνουν την αιματική παροχή στο οπτικό νεύρο. Εντούτοις, η αιτία της προκειμένης κατάστασης δεν έχει ακόμη διαφωτιστεί πλήρως.

## Συνέπειες του γλαυκώματος

**Οι περισσότερες περιπτώσεις γλαυκώματος προκύπτουν από διαταραχή της ροής του υδατοειδούς υγρού, η οποία αυξάνει την ενδοφθάλμια πίεση, επηρεάζοντας το οπτικό νεύρο.**

### Γλαύκωμα ανοικτής γωνίας



**Στο γλαύκωμα ανοικτής γωνίας υπάρχει αυξημένη αντίσταση στην απορρόφηση του υδατοειδούς υγρού.**

Όταν η ιριδοκερατοειδής γωνία δεν παρουσιάζει καμία μεταβολή του σχήματός της, αλλά υπάρχει αυξημένη αντίσταση στην εκροή του υδατοειδούς υγρού, η διαταραχή επέρχεται βαθμιαία και αργά. Άτομα που αναπτύσσουν το συγκεκριμένο τύπο πάθησης (**γλαύκωμα ανοικτής γωνίας**) δεν εμφανίζουν συμπτώματα ή προειδοποιητικά σημεία.

Ωστόσο, το οπτικό πεδίο ελαττώνεται από την περιφερική περιοχή προς το κέντρο, μέχρι που, κατά το τελικό στάδιο της πάθησης, ο ασθενής βιώνει την όραση «σήραγγας».

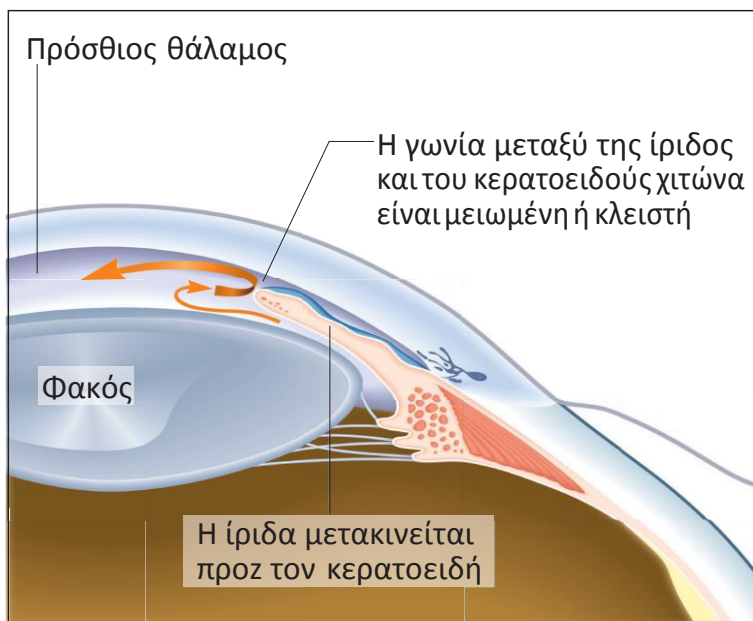
Φυσιολογική όραση



Γλαύκωμα



### Γλαύκωμα κλειστής γωνίας



Σε μερικές περιπτώσεις, όταν τα μάτια είναι μικρότερα του φυσιολογικώς αναμενόμενου, ο πρόσθιος θάλαμος είναι συνήθως λιγότερο βαθύς και η ιριδοκερατοειδής γωνία είναι στενότερη. Αυτό μπορεί να επιφέρει **γλαύκωμα κλειστής γωνίας**.

**Στο γλαύκωμα κλειστής υπάρχει απόφραξη της αποχέτευσης του υδατοειδούς υγρού.**

Ο συγκεκριμένος τύπος γλαυκώματος είναι λιγότερο συχνός, και μπορεί να ενεργοποιηθεί από συστολή της κόρης, όπως όταν το μάτι προσαρμόζεται ξαφνικά σε κατάσταση αμυδρού φωτός. Συμβαίνει, επίσης, ως έμμεση επίδραση κάποιου φαρμάκου. Στις συνθήκες αυτές, μπορεί να επέλθει ξαφνική αύξηση της ενδοφθάλμιας πίεσης, προκαλώντας υπεραιμία και ερυθρότητα του ματιού, θαμπή όραση, σοβαρή κεφαλαλγία και πόνο στα μάτια που μπορεί να οδηγήσει ακόμη και σε ναυτία.

**Μία ξαφνική αύξηση της ενδοφθάλμιας πίεσης αποτελεί επείγον περιστατικό και θα πρέπει να αναζητηθεί άμεση ιατρική βοήθεια, για να αποφευχθούν επιπλοκές.**

## Άλλες μορφές εμφάνισης του γλαυκώματος

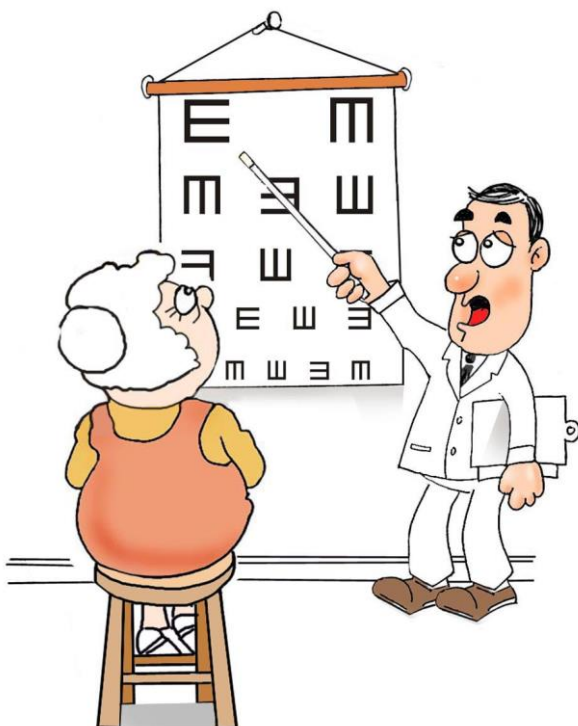
Το γλαύκωμα ενδέχεται επίσης να εμφανιστεί σε παιδιά που γεννιούνται με ελαττώματα της ιριδοκερατοειδούς γωνίας, αφού διαταράσσεται η ροή του υδατοειδούς υγρού, οδηγώντας συχνά σε **συγγενές γλαύκωμα**.

Τα σημεία που θα πρέπει να εγείρουν την υποψία της κατάστασης αυτής είναι η θόλωση του κερατοειδούς, η αυξημένη ευαισθησία στο φως και η υπερβολική δακρύρροια.

Ορισμένες οφθαλμικές διαταραχές με συμμετοχή της ροής του υδατοειδούς υγρού, μπορούν επίσης να προκαλέσουν γλαύκωμα, για παράδειγμα: οφθαλμική επέμβαση, προχωρημένος καταρράκτης, οφθαλμικές βλάβες, όγκος ή φλεγμονή οφθαλμού κ.λπ. Αυτή η μορφή είναι γνωστή ως **δευτεροπαθές γλαύκωμα**.

## Πρόληψη και θεραπευτική αντιμετώπιση του γλαυκώματος

**Οποιοδήποτε άτομο μπορεί να πάσχει από γλαύκωμα. Για το λόγο αυτό, είναι σημαντικό να διενεργούνται περιοδικοί έλεγχοι από οφθαλμίατρο, εφόσον μάλιστα η πρώιμη ανίχνευση και αντιμετώπιση μπορεί να αποτρέψουν σοβαρές συνέπειες.**



Η αυξημένη ενδοφθάλμια πίεση δεν εμπλέκει απαραίτητα την παρουσία γλαυκώματος, αλλά υποδεικνύει αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης της κατάστασης. Οι περιοδικοί έλεγχοι (τουλάχιστον κάθε δύο χρόνια) επιτρέπουν τον προσδιορισμό του κινδύνου εμφάνισης γλαυκώματος, καθώς και την έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία.

Οι διαδικασίες μέτρησης της ενδοφθάλμιας πίεσης είναι ανώδυνες, γρήγορες και δεν απαιτούν ειδική προετοιμασία του ασθενούς. Επιπλέον, διενεργούνται στο ιατρείο του οφθαλμιάτρου.

Για να μειωθεί η ενδοφθάλμια πίεση και άρα να αποφευχθεί βλάβη του οπτικού νεύρου, μπορεί να ενδείκνυνται τοπικά χορηγούμενα φάρμακα (οφθαλμικές σταγόνες).

Είναι πολύ σημαντικό να καταλάβετε τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να εφαρμόζεται αυτή η θεραπεία, καθώς η κατάλληλη χορήγηση θα ανακόψει την εξέλιξη του γλαυκώματος.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο οφθαλμιάτρος μπορεί να υποδείξει χειρουργική θεραπεία για να διορθωθούν τυχόν μεταβολές στην ανατομία των ματιών που μπορεί να επηρεάζουν τη ροή του υδατοειδούς υγρού.



#### **Θυμηθείτε:**

- **Η έγκαιρη ανίχνευση και αντιμετώπιση του γλαυκώματος επιτρέπουν το σταμάτημα της εξέλιξής του.**
- **Είναι πολύ σημαντικό να ακολουθήσετε σχολαστικά τις συστάσεις του ειδικού, ώστε να είναι αποτελεσματική η θεραπεία.**
- **Το γλαύκωμα είναι μια χρόνια κατάσταση κι επομένως η θεραπεία δε θα πρέπει ποτέ να διακόπτεται.**